

## หลักเกณฑ์การดำเนินการโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕

### ๑. วิธีดำเนินการ

๑.๑ **เกษตรกรผู้มีสิทธิจำนำ** จะต้อง (๑) มีหนังสือรับรองเกษตรกรจากกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งผ่านการทำประชาคม และเกษตรกรลงชื่อรับรองตัวเอง พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรและปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือปลัดเทศบาลตำบลหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงชื่อรับรองด้วย (๒) เป็นข้าวเปลือกที่เกษตรกรเพาะปลูกเองในปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และ (๓) เป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส.

๑.๒ **พื้นที่รับจำนำ** เกษตรกรสามารถจำนำข้าวเปลือกได้ในพื้นที่จังหวัดของตนเองเท่านั้น ยกเว้นพื้นที่ตำบลติดต่อกัน

๑.๒.๑ **การจำนำข้ามเขตของเกษตรกร** กรณีจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรจะจำนำข้ามเขตเกินกว่าระดับตำบล ให้คณะอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการรับจำนำระดับจังหวัดที่เป็นพื้นที่เพาะปลูกในจังหวัดนั้นของเกษตรกรพิจารณาอนุมัติและแจ้งฝ่ายเลขานุการ กชช. ทราบต่อไป

๑.๒.๒ กรณีเกษตรกรอยู่ห่างไกลหรือไม่สามารถขนข้าวเปลือกมายังจุดรับจำนำได้ สามารถให้สถาบันเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลที่เกษตรกรผู้นั้นเป็นสมาชิกอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกร โดยการให้บริการรวบรวมข้าวเปลือกที่เกษตรกรจะนำมาจำนำกับโรงสีหรือตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งนี้ ให้หักค่าขนส่งและค่าบริการจัดการจากเกษตรกรได้ไม่เกิน ต้นละ ๒๐๐ บาท

๑.๒.๓ **การจำนำข้ามเขตของโรงสี/ตลาดกลาง** ห้ามโรงสี/ตลาดกลางรับจำนำข้ามเขต และเปิดจุดรับจำนำนอกพื้นที่ ยกเว้นกรณีจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร หรือกรณีที่บางจังหวัดไม่มีโรงสีหรือตลาดกลางเข้าร่วมโครงการหรือเข้าร่วมโครงการรับจำนำน้อย ไม่เพียงพอให้บริการเกษตรกร โดยให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีจังหวัดสามารถจัดหาโรงสีที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันไปเปิดจุดรับจำนำนอกพื้นที่ภายในจังหวัดเดียวกันได้ ให้คณะอนุกรรมการระดับจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการเปิดจุดรับจำนำนอกพื้นที่ของโรงสีภายในจังหวัดเดียวกัน และแจ้งประสาน อคส. อ.ต.ก. และ ธ.ก.ส. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ การออกใบประทวน การจ่ายเงินให้แก่เกษตรกร และรายงานประธานอนุกรรมการกำกับดูแลการรับจำนำข้าวและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และฝ่ายเลขานุการ กชช. ทราบต่อไป

(๒) กรณีจังหวัดไม่สามารถจัดหาโรงสีในจังหวัดไปเปิดจุดรับจำนำนอกพื้นที่ได้ให้แจ้ง อคส./อ.ต.ก. และฝ่ายเลขานุการ กชช. เพื่อประสานสมาคมโรงสีข้าวไทยคัดสรรโรงสีที่จะมาเปิดจุดรับจำนำนอกพื้นที่ในจังหวัด โดยจะพิจารณาจัดหาโรงสีในภาคเดียวกันเข้าดำเนินการก่อน หากไม่มีโรงสีในภาคเดียวกันจะพิจารณาจัดหาโรงสีในภาคอื่นเข้าดำเนินการเป็นลำดับสุดท้ายและนำเสนอคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการรับจำนำข้าว อนุมัติรายชื่อโรงสีก่อนประสานแจ้ง อคส. อ.ต.ก. และ ธ.ก.ส. ดำเนินการต่อไป และรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รองประธาน กชช. เพื่อทราบต่อไป

(๓) กรณีการอนุมัติให้เปิดจุดรับจำนำนอกพื้นที่ในจังหวัดที่เคยได้รับอนุมัติในโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ เห็นชอบในหลักการให้อธิบดีกรมการค้าภายใน ในฐานะรองประธานคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการรับจำนำข้าวพิจารณาอนุมัติและจัดหาโรงสี เพื่อเข้าไปรับจำนำ ณ จุดนั้น และรายงานให้ประธานอนุกรรมการกำกับดูแลการรับจำนำข้าวและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รองประธาน กชช. เพื่อทราบต่อไป

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการจะคัดสรรโรงสีเข้าไปเปิดจุดนอกพื้นที่โดยพิจารณาจาก (๑) ประวัติการเคยเข้าไปเปิดจุดรับจำนำในพื้นที่และดำเนินการด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งระยะทางจากโรงสีถึงจุดรับจำนำนอกพื้นที่ (๒) ประวัติการเข้าร่วมโครงการที่ผ่านมาและได้รับการจัดสรรเป็นโรงสีเกรด A (๓) มีศักยภาพในการสีแปรสภาพและ ส่งมอบข้าวตามกำหนด รวมทั้งการวางค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้

### ๑.๓ การรับจำนำใบประทวน

๑.๓.๑ **กรณีโรงสีเข้าร่วมโครงการ** ให้ อคส./อ.ต.ก. รับฝากและออกใบประทวนให้โรงสีที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยให้โรงสีแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร เก็บไว้ในโกดังกลาง/ไซโลที่เข้าจัดเก็บ โดย อคส./อ.ต.ก. และ/หรือส่งมอบให้ผู้ซื้อ

๑.๓.๒ **กรณีตลาดกลางเข้าร่วมโครงการ** ให้ อคส./อ.ต.ก. รับฝากและออกใบประทวนให้ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และให้เก็บรักษาเป็นข้าวเปลือกไว้ในโกดังที่ อคส./อ.ต.ก. กำหนดเป็นสถานที่เก็บข้าวเปลือก ทั้งนี้ ตลาดกลางที่จะเข้าร่วมโครงการจะต้องเป็นตลาดกลางข้าวและพืชไร่ที่ได้รับการส่งเสริมจากกรมการค้าภายใน โดยจะต้องมีศักยภาพในการรับฝากและเก็บรักษาข้าวเปลือกเป็นอย่างดี

### ๑.๔ การเข้าร่วมโครงการของโรงสี/ตลาดกลาง

๑.๔.๑ ให้ความสำคัญกับโรงสี/ตลาดกลางที่ได้รับการจัดเกรดว่าให้ความร่วมมือทางราชการสูงเป็นลำดับแรก โดยตลาดกลางต้องมีศักยภาพในการรับฝากข้าวเปลือกและโรงสีต้องมีศักยภาพในการรับฝากและแปรสภาพข้าวเปลือก โดยทั้งโรงสีและตลาดกลางต้องมีอุปกรณ์เครื่องชั่งน้ำหนักครบถ้วน เครื่องวัดความชื้นข้าวอย่างน้อย ๒ เครื่อง และมีเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกที่เพียงพอต่อการใช้งาน รวมทั้งมีเครื่องอบลดความชื้นหรือลานตาก มีสถานที่เก็บข้าวอยู่ในบริเวณเดียวกันกับโรงสีหรือตลาดกลาง และไม่มีภาระค้างส่งมอบข้าวในโครงการช่วยเหลือเกษตรกรของรัฐบาลที่ผ่านมา

๑.๔.๒ กรณีเป็นโรงสีสหกรณ์การเกษตร จะต้องมีความสามารถในการรับฝากอบลดความชื้นและสีแปรสภาพข้าวเปลือก รวมทั้งต้องได้รับการรับรองจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ว่าเป็นผู้มีความสามารถเข้าร่วมโครงการได้ โดยให้คณะกรรมการของสหกรณ์ทั้งคณะเป็นผู้ค้ำประกันการเข้าร่วมโครงการ

สำหรับโรงสี/ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการในปีก่อนๆ ที่ถูก อคส./อ.ต.ก. และ ธ.ก.ส. ฟ้องร้องดำเนินคดี กรณีกระทำความผิดร้ายแรง เช่น ลักทรัพย์หรือยักยอกทรัพย์ รวมทั้งโรงสี/ตลาดกลางที่ยังไม่ได้รับการปลดจากบัญชีดำของ อคส./อ.ต.ก. รวมทั้งยังอยู่ระหว่างการฟ้องร้องดำเนินคดีทางแพ่งหรือคดีอาญาไม่สามารถเข้าร่วมโครงการรับจำนำได้ ทั้งนี้ โรงสีที่เข้าร่วมโครงการจะต้องติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดไว้ในบริเวณที่สามารถบันทึกภาพกิจกรรมการดำเนินการรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกร สถานที่เก็บข้าวตามโครงการให้เห็นได้ชัดเจนตลอดระยะเวลาโครงการ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงภาพกิจกรรมให้ศูนย์ Operation Room ของฝ่ายเลขานุการ กชช. ได้ด้วย (ถ้ามี)

### ๑.๕ ข้อที่ต้องปฏิบัติของโรงสี/ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการ

๑.๕.๑ โรงสี/ตลาดกลางที่จะเข้าร่วมโครงการต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับจังหวัดแล้วแจ้งหน่วยงานปฏิบัติ อคส./อ.ต.ก. พิจารณาอนุมัติ และให้ อคส. และ อ.ต.ก. แจ้งให้ฝ่ายเลขานุการ กชช. เพื่อทราบในทันที (ยกเว้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครให้ อคส./อ.ต.ก. พิจารณาคัดเลือกและอนุมัติโรงสีที่เข้าร่วมโครงการ)

๑.๕.๒ โรงสีที่เข้าร่วมโครงการจะรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกรได้ไม่เกิน ๓๐ เท่าของกำลังการผลิต

๑.๕.๓ **การวางหลักทรัพย์ค้ำประกัน** โรงสี/ตลาดกลางจะต้องเลือกดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ (๑) โรงสีต้องวางหลักทรัพย์ค้ำประกัน ๕๐% หรือ (๒) โรงสีต้องวางหลักทรัพย์ค้ำประกัน ๓๐% และมีโรงสีค้ำประกันไขว้ จำนวน ๒ ราย รวม ๒๐% ส่วนกรณีตลาดกลางต้องวางหลักทรัพย์ค้ำประกัน ๔๐% บุคคลค้ำประกัน จำนวน ๒ คน รวม ๓๐% ทั้งนี้ กรณีรับจำนำข้ามเขตจะต้องวางหลักทรัพย์ค้ำประกัน ๑๐๐%

๑.๕.๔ โรงสี/ตลาดกลางจะต้องแจ้งสถานที่เก็บข้าวตามโครงการ ให้ อคส./อ.ต.ก. ทราบก่อน เข้าร่วมโครงการ โดยจะต้องแยกกองข้าวของโรงสีที่ดำเนินธุรกิจทางการค้าปกติจากกองข้าวที่รับจำนำตามโครงการอย่างชัดเจน รวมทั้งจัดทำป้ายแสดงกองข้าวไว้ด้วยตลอดเวลา

๑.๕.๕ ห้ามโรงสี/ตลาดกลางรับฝากข้าวเปลือกจากเกษตรกรไว้ก่อน แล้วเจ้าหน้าที่ของ อคส./อ.ต.ก. ออกใบประทวนให้ในภายหลัง หากมีการรับฝากข้าวเปลือกไว้ก่อนให้ถือว่าเป็นข้าวของโรงสี/ตลาดกลางมิใช่ข้าวที่รับจำหน่ายของรัฐบาล โดยเกษตรกรจะต้องนำหนังสือรับรองเกษตรกรและข้าวเปลือกมาส่งมอบ ณ จุดรับจำหน่ายพร้อมกันด้วย

๑.๕.๖ ห้ามโรงสี/ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการนำข้าวที่ อคส./อ.ต.ก. ฝากเก็บไว้ไปเก็บในสถานที่อื่นนอกบริเวณโรงสีที่เป็นที่ตั้งตามทะเบียนที่ระบุในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง

๑.๕.๗ ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการจะต้องนำข้าวเปลือกที่รับจำหน่าย ซึ่งอบลดความชื้นจนอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดเข้าเก็บไว้ในคลังสินค้ากลาง เมื่อ อคส./อ.ต.ก. ให้ส่งมอบตามกำหนด

๑.๕.๘ โรงสีที่เข้าร่วมโครงการจะต้องสีแปรสภาพข้าวเปลือกที่รับจำหน่าย เมื่อ อคส./อ.ต.ก. มีคำสั่งให้สีแปรสภาพเท่านั้น และส่งมอบข้าวสารภายในระยะเวลาตามที่กำหนด กรณี อคส./อ.ต.ก. มีคำสั่งสีแปรสภาพแล้ว โรงสีไม่แปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสารเพื่อส่งมอบเข้าโกดังกลางภายในเวลาที่กำหนด ให้ อคส./อ.ต.ก. ดำเนินการสั่งระงับการรับฝากข้าวเปลือกและออกใบประทวน และให้ติดป้ายประกาศให้เกษตรกรทราบ ณ หน้าโรงสีในทันที

๑.๕.๙ โรงสี/ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการจะต้องเก็บรักษาข้าวเปลือกที่รับจำหน่ายไว้ในโกดังของโรงสีที่เข้าร่วมโครงการและดูแลรักษา พร้อมทั้งรับผิดชอบคุณภาพข้าวเปลือกดังกล่าวเช่นเดียวกับผู้ประกอบการดูแลรักษาคุณภาพสินค้าในทางการค้าปกติของตนเอง โดยตลาดกลางจะได้รับค่าฝากเก็บและค่ารักษาคุณภาพข้าวเปลือกที่จำหน่าย ต้นละ ๕๕ บาท/เดือน ส่วนโรงสีจะได้รับค่าฝากเก็บและค่ารักษาคุณภาพข้าวเปลือกที่จำหน่าย ต้นละ ๕๕ บาท/ตัน/เดือน เมื่อจัดเก็บข้าวเปลือกไว้เกิน ๙๐ วัน โดยให้ อคส./อ.ต.ก. หักลดน้ำหนักข้าวเปลือกหรือข้าวสารเมื่อมีการส่งมอบในอัตราร้อยละ ๐.๕ ของปริมาณข้าวเปลือก/ข้าวสารที่จัดเก็บไม่เกิน ๖ เดือน กรณีจัดเก็บเกิน ๖ เดือน ให้หักลดน้ำหนักข้าวเปลือก/ข้าวสารในอัตราร้อยละ ๑

๑.๕.๑๐ ห้ามโรงสี/ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการดำเนินการรับมอบข้าวเปลือกจากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรนอกบริเวณโรงสี/ตลาดกลางที่เป็นจุดรับจำหน่าย รวมทั้งห้ามเจ้าหน้าที่ อคส./อ.ต.ก. ออกใบประทวนและส่งมอบใบประทวนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรนอกจุดรับจำหน่ายโรงสี/ตลาดกลาง

๑.๕.๑๑ ห้ามโรงสีนำข้าวสารที่ไม่ได้แปรสภาพจากข้าวเปลือกที่จำหน่าย หรือข้าวสารของโรงสีอื่นมาส่งมอบ (เปาเกา) เข้าโกดัง/ไซโลของ อคส./อ.ต.ก. และ/หรือส่งมอบให้ผู้ซื้อโดยเด็ดขาด

๑.๕.๑๒ โรงสี/ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการจะต้องจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อบันทึกข้อมูลและรายงานข้อมูลการรับจำหน่ายข้าวเปลือกผ่านระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์มายังกรมการค้าภายใน และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการระดับจังหวัด (สำนักงานการค้าภายในจังหวัด) รวมทั้ง อคส./อ.ต.ก. เป็นประจำ ทุกวัน ในกรณีที่มีการขนย้ายข้าวเปลือก/ข้าวสารเข้าโกดังกลางให้รายงานล่วงหน้า ๑ วันก่อนการขนย้าย

## ๒. การสีแปรสภาพและการส่งมอบ

๒.๑ **การสีแปรสภาพ** ให้โรงสีสีแปรสภาพข้าวเปลือกที่ฝากเก็บไว้ที่โรงสี ดังนี้ ข้าวเปลือกเจ้า ทุก ๑๐ วัน ในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ของปริมาณข้าวเปลือกที่จำหน่าย ณ วันที่สีแปรสภาพ ส่วนข้าวเปลือกชนิดอื่น ให้สีแปรสภาพตามมติคณะกรรมการกำกับดูแลการรับจำหน่ายข้าวที่จะพิจารณาตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่อไป

ทั้งนี้ โรงสีจะต้องสีแปรสภาพข้าวเปลือกที่รับจำหน่ายในแต่ละครั้ง และส่งมอบเข้าโกดังกลาง/ไซโลให้เสร็จสิ้นก่อน จึงจะสามารถรับจำหน่ายข้าวเปลือกจากเกษตรกรต่อไปได้

๒.๒ **การส่งมอบข้าวสาร** โรงสีจะต้องนำส่งข้าวสารเข้าเก็บคลังกลาง/ไซโล ที่เขาจัดเก็บโดย อคส./อ.ต.ก. และ/หรือผู้ซื้อในอัตราที่กำหนด และภายในระยะเวลาที่กำหนด

### ๓. การเก็บรักษาข้าวสาร

๓.๑ ให้เก็บรักษาข้าวสารที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกที่รับจําหน่ายในคลังกลาง/ไซโลที่เข้าจัดเก็บโดย อคส. และ อ.ต.ก. โดย อคส./อ.ต.ก. จะต้องรับผิดชอบปริมาณ ชนิด และคุณภาพข้าวสาร จนกว่าจะได้ส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อ หากเกิดปัญหาข้อโต้แย้งเรื่องคุณภาพข้าวสาร ให้ อคส./อ.ต.ก. พิจารณาหาหน่วยงานที่มีความเป็นกลางเป็นผู้ตรวจสอบชี้ขาด ทั้งนี้ ให้คัดเลือกโกดังกลาง/ไซโลที่ได้มาตรฐานไม่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย และให้มีการจัดเกรดจําแนกเป็น เกรด A (ดีที่สุด) เกรด B (ดีมาก) และเกรด C (พอใช้) โดยให้คัดเลือกโกดังกลาง/ไซโลที่ได้รับการจัดอยู่ในเกรด A มาใช้เก็บข้าวสารก่อนเป็นลำดับแรก และให้พิจารณาคัดเลือกเกรด B และเกรด C เป็นลำดับถัดไป

๓.๒ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด/อคส./อ.ต.ก. จะต้องจัดให้มีคลังกลาง/ไซโลจัดเก็บข้าวสารอย่างเพียงพอ มิให้เกิดปัญหาต้องเข้าคิวรอการส่งมอบข้าวสารข้ามวัน รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ประจำคลังกลาง/ไซโล ต้องกำกับดูแลการรับมอบและการเก็บรักษาข้าวสารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีเซอร์เวย์อร์ที่ได้มาตรฐานและมีการประกอบธุรกิจต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันไม่น้อยกว่า ๓ ปี ตามที่กรมการค้าต่างประเทศกำหนดเป็นผู้ทำการตรวจสอบคุณภาพข้าวสารก่อนเข้าเก็บและจะต้องติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดบันทึกภาพบริเวณคลังกลาง อย่างน้อย ๓ จุด คือ (๑) จุดทำการส่งมอบข้าวสารเข้าโกดังกลาง/ไซโล และการขนย้ายข้าวสารออกจากโกดังกลาง (๒) จุดภายในโกดังกลางทั้งด้านหน้าและหลัง เพื่อให้สามารถบันทึกภาพการเคลื่อนไหวของการขนย้ายข้าวสารได้ชัดเจน รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงภาพกิจกรรมให้ศูนย์ Operation Room ของฝ่ายเลขานุการ กชช. ได้ด้วย (ถ้ามี)

ทั้งนี้ อคส./อ.ต.ก. จะต้องบริหารจัดการและกำกับดูแลโกดังกลาง/ไซโลที่จะใช้ส่งมอบข้าวสารให้มีอุปกรณ์ขั้นพื้นฐานและเก็บค่าบริการจากโรงสีที่ส่งมอบข้าวสารให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน อาทิเช่น ค่าขนถ่ายน้ำหนักบรรทุกข้าวสาร คันละ ๕๐ บาท กรณีเป็นรถพ่วงคันละ ๑๐๐ บาท ค่ากรรมกรชักลากข้าวสารกระสอบละ ๑ บาท และจัดให้มีบริการห้องน้ำอย่างเพียงพอ รวมทั้งจะต้องจัดให้มีแรงงานกรรมกรให้เพียงพอ เพื่อใช้ในการส่งมอบข้าวสารเข้าโกดังกลาง/ไซโลด้วย

### ๔. การระบายข้าว

คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าว ทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ ปริมาณ ราคา วิธีการ และเงื่อนไข ในการจำหน่ายข้าวสารในโกดังกลาง/ไซโล ที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจําหน่ายข้าวของรัฐบาล รวมทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารอื่นๆ ที่คงเหลือของรัฐบาล กำกับดูแลแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการระบายข้าวดังกล่าว พิจารณากำหนดวิธีการระบายข้าวได้ตามความจําเป็น รวมทั้งการระบายจำหน่ายข้าวสาร (ทั้งจำหน่ายทั่วไปและผ่านตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า) ทั้งนี้ การจัดทำแผนการระบายข้าว ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อราคาตลาดข้าวในประเทศเป็นสำคัญ

### ๕. การกำกับดูแล

๕.๑ จุดรับจําหน่ายและจัดเก็บ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด/อคส./อ.ต.ก. ในฐานะหน่วยปฏิบัติ จัดให้มีจุดรับจําหน่ายให้เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร และเข้มงวดกวดขัน รวมทั้งวางระบบการตรวจสอบการรับจําหน่ายเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกรและให้สามารถป้องกันการรั่วไหลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน ทั้งนี้ จุดรับจําหน่ายให้มีผู้ช่วยปฏิบัติงาน ของ อคส./อ.ต.ก. จุดละ ๒ คน ตัวแทนเกษตรกร จุดละ ๒ คน ข้าราชการที่จังหวัดแต่งตั้ง จุดละ ๑ คน โดยให้ได้รับค่าตอบแทน วันละ ๓๐๐ บาท เพื่ออำนวยความสะดวกและให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกรที่นำข้าวเปลือกมาเข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด/อคส./อ.ต.ก. จะต้องกำกับดูแลโรงสีที่เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่ อคส./อ.ต.ก. ที่ปฏิบัติงาน ณ จุดรับจําหน่าย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการรับจําหน่ายตามกรอบอำนาจหน้าที่โดยเคร่งครัดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดย อคส./อ.ต.ก. และ ธ.ก.ส. จะต้องกำกับดูแลการออกไปประทวนส่งมอบเกษตรกร ภายใน ๓ วันทำการนับถัดจากวันรับมอบข้าวเปลือกจากเกษตรกรและให้ ธ.ก.ส. เร่งรัดการจ่ายเงินของ ธ.ก.ส. สาขาให้แก่เกษตรกรภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่เกษตรกรนำไปประทวนมาจําหน่าย

สำหรับการจัดส่งใบประทวนของ อคส. และ อ.ต.ก. ในพื้นที่แต่ละจังหวัด มอบหมายให้ อคส. และ อ.ต.ก. จัดส่งใบประทวนที่มีหมายเลขกำกับไว้ชัดเจนให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแล เพื่อป้องกันการทุจริตและใบประทวนสูญหาย เช่น โครงการรับจำนำที่ผ่านๆ มา

**๕.๒ ส่วนภูมิภาค** ให้คณะกรรมการระดับจังหวัด ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการวางระบบการรับจำนำ และประชาสัมพันธ์ ประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการรับจำนำ การออกหนังสือรับรองเกษตรกร การกำกับดูแลรับรองโรงสี/โกดังกลาง การรับจำนำที่โรงสี/ตลาดกลาง การจัดสรรใบประทวนให้แก่โรงสี/ตลาดกลางที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัด การตรวจสอบสต็อกโรงสี/ตลาดกลางก่อนรับมอบข้าวเปลือกจำนำ การตรวจสอบโกดังกลางก่อนรับมอบข้าวสาร และการตรวจสอบสต็อกข้าวสารที่โกดังกลาง รวมถึงการระบายข้าวเปลือก ทั้งนี้ ให้กำกับดูแลและแก้ไขปัญหาการรับจำนำในพื้นที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็วและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งป้องกันการสวมสิทธิและการปลอมปนข้าว เพื่อให้ประโยชน์ตกแก่เกษตรกรอย่างแท้จริง และป้องกันความเสียหายของภาครัฐ

**๕.๓ ส่วนกลาง** ฝ่ายเลขานุการ กชช. ทำหน้าที่แจ้งมติ กชช. กำหนดแนวทางการปฏิบัติ และกำกับดูแล และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่จังหวัดที่มีเขตติดต่อชายแดนเพื่อป้องกันการลักลอบการนำข้าวเปลือกจากประเทศเพื่อนบ้านมาเข้าร่วมโครงการ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การวัดความชื้นข้าวเปลือกและสิ่งเจือปนเพื่อให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรมและให้มีการปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยจะเผยแพร่ทาง website [www.dit.go.th](http://www.dit.go.th)

**๕.๔ กระทรวงมหาดไทย** กำกับดูแลการทำงานของคณะกรรมการระดับจังหวัดอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะการออกหนังสือรับรองเกษตรกร การให้บริการเกษตรกร ณ จุดรับจำนำ การเก็บรักษาข้าวเปลือกของโรงสี และการเก็บรักษาข้าวสารในคลังกลาง

**๕.๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** กำกับดูแลการออกหนังสือรับรองเกษตรกรโดยต้องออกหนังสือรับรองให้ตรงตามข้อเท็จจริงทั้งรายชื่อเกษตรกร พื้นที่เพาะปลูก ชนิด และปริมาณผลผลิตข้าว โดยต้องกำหนดผู้รับผิดชอบในการออกหนังสือรับรองไว้อย่างชัดเจน

**๕.๖ คณะทำงานหรือหน่วยงานปฏิบัติการพิเศษ** ประกอบด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อประสานงาน และตรวจสอบการดำเนินการโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ โดยกำหนดขอบเขตการปฏิบัติการตรวจสอบให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีจุดรับจำนำและคลังกลาง

ฝ่ายเลขานุการ กชช.  
กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์  
กันยายน ๒๕๕๔